

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 183/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., T., zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 8/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. mája 2011 doručená sťažnosť A. B., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 8/2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala okresnému súdu 20. januára 2009 návrh na začatie konania o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, ktorým sa domáhala, aby okresný súd určil existenciu vecného bremena spočívajúceho v práve bezodplatného umiestnenia stavby – rodinného domu súp. č..., nachádzajúcej sa v katastrálnom území T.. Okresný súd uvedený návrh sťažovateľky zaevidoval pod sp. zn. 14 C 8/2009 a výzvou doručenou sťažovateľke 7. mája 2009 ju vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, ktorý uhradila 14. mája 2009.

Od zaplatenia súdneho poplatku bol okresný súd podľa názoru sťažovateľky nečinný, preto 31. marca 2011 doručila predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Predsedníčka okresného súdu podanú sťažnosť vybavila listom z 21. apríla 2011, v ktorom podľa sťažovateľky neuviedla, či v napadnutom konaní došlo alebo nedošlo k zbytočným prietahom. Po podaní sťažnosti okresný súd 20. apríla 2011 nariadil pojednávanie vo veci na 3. jún 2011.

Sťažovateľka v sťažnosti poukazujúc na ustálenú judikatúru ústavného súdu aplikovanú pri posudzovaní zbytočných prietahov v konaní uviedla, že podľa jej názoru v danom prípade zložitost' veci ani správanie účastníkov konania neodôvodňujú viac ako dvojročnú nečinnosť okresného súdu. Podľa sťažovateľky jediným dôvodom zbytočných prietahov v napadnutom konaní je postup okresného súdu, ktorý dosiaľ „žiadal len o pripojenie súvisiaceho spisu č. 31C/74/2006 vedeného pred porušovateľom, a to dňa 24. 06. 2009. Nakoľko pripojenie uvedeného spisu nebolo možné, uložil porušovateľ pripojenie spisu dňa 31. 08. 2009 na dvojmesačnú lehotu. Po uplynutí tejto lehoty opakovane vo veci nekonal takmer rok, keď až 13. 07. 2010 opätovne požiadal o pripojenie uvedeného spisu. Zároveň porušovateľ dňa 05. 03. 2010 žiadal o pripojenie dedičského spisu 11D/1693/1997. Uvedený dedičský spis by mal byť podľa obalu spisu 14C/8/2009 od 11. 03. 2010 pripojený, avšak pri nahliadnutí do spisu dňa 06. 05. 2011 sťažovateľka zistila, že uvedený dedičský spis pripojený nie je.“. V súvislosti s postupom okresného súdu sťažovateľka tiež poukázala na skutočnosť, že okresný súd poslal odporcom žalobu na vyjadrenie až 20. apríla 2011 spolu s predvolaním na prvé pojednávanie.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„Právo A. B... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Trnava v konaní vedenom pod sp. zn.: 14C/8/2009 porušené bolo.

Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn.: 14C/8/2009 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

Okresný súd Trnava je povinný zaplatiť A. B... trovy právneho zastúpenia v sume 314,18 €... na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. Š... do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 8/2009.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd pripomína, že v konaní, v ktorom sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia jej v sťažnosti označených práv, považuje za prostriedok nápravy postupu všeobecného súdu, ktorý môže prispieť k urýchleniu konania, resp. odstráneniu nečinnosti súdu, sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd

preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 31. marca 2011 podala predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch. V odpovedi sp. zn. Spr. 2423/11 z 21. apríla 2011 predsedníčka okresného súdu konštatovala, že „*vo veci boli vykonávané úkony potrebné k prejednaniu a rozhodnutiu veci, avšak v dlhších časových intervaloch, čo bolo spôsobené nadmernou zaťaženosťou senátu 14C*“, a súčasne uviedla, že napadnuté konanie bude sledovať až do jeho skončenia. Z uvedeného záveru vyplýva, že sťažnosť sťažovateľky bola predsedníčkou okresného súdu vyhodnotená ako dôvodná.

Ústavný súd zastáva názor, že podanie sťažnosti predsedníčke okresného súdu 31. marca 2011 (vybavenej 21. apríla 2011) v tak krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (20. mája 2011) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľke na ochranu jej práv účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnená podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo ňou sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predsedníčka okresného súdu primerane nereagovala a nevyužila príležitosť, aby sama urobila nápravu a odstránila protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu.

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je

potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako neprípustnú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2011